

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
Протокол №4
від «27» квітня 2023р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ НАКАЗОМ
№ 74-1/Н від «28» липня 2023р.

Валентина КАЗЬМІР

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИЯВЛЕННЯ, ВИВЧЕННЯ, УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА
ПОШИРЕННЯ ПЕРЕДОВОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ
У ВСП «МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ТЕХНОЛОГО-
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ВІННИЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду в ВСП «Могиливі-Подільський технологіко-економічний коледж Вінницького національного аграрного університету».

1.2. . Положення розроблено на підставі Законів України: ЗУ «Про вищу освіту», ЗУ «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019р. № 2745 — VIII, Типового Положення про організацію освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти та чинних постанов Кабінету Міністрів України, наказів та листів МОН України, інших нормативно-правових актів; Статуту ВСП «Могиливі – Подільський технологіко – економічний фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету», Положення про організацію освітнього процесу у ВСП «Могиливі – Подільський технологіко – економічний фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету».

1.3. Передовий педагогічний досвід (далі ППД) – оптимальна педагогічна діяльність, у процесі якої використовуються оригінальні форми, методи, прийоми, засоби, технології навчання та виховання, нові способи систематизації відомих форм, методів, прийомів та засобів, що забезпечує стійкі позитивні результати у практичному розв'язанні актуальних педагогічних проблем.

1.4. До передового досвіду, який підлягає вивченню, узагальненню та впровадженню, відносяться методи та прийоми роботи педагогів-новаторів, форми роботи педагогічних колективів, методи управління освітньою діяльністю. Ці форми і методи нової організації набувають соціальної значимості тільки в тому випадку, якщо буде забезпечена можливість їх застосування в аналогічних умовах.

1.5. Вивчення та поширення ППД базується на єдиній методологічній основі, яка забезпечує можливість перенесення конкретного ППД в педагогічну практику з оцінкою наслідків від його впровадження.

1.6. Ефективне застосування ППД передбачає планомірне проведення широкого кола заходів щодо його виявлення, вивчення та узагальнення, поширення та впровадження, у якому в певному порядку за умови забезпечення чіткої координації беруть участь усі члени педагогічного колективу.

II. Мета, завдання, принципи виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду

2.1. Метою виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду є прискорення процесу його трансформації в широку педагогічну практику, сприяння розвитку професійної майстерності педагогів.

2.2. Завдання виявлення, вивчення, узагальнення та поширення ППД полягають у стимулюванні творчих пошуків педагогів, розвитку їх педагогічних здібностей, створенні середовища для його застосування в різних умовах.

2.3. Основними принципами виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду є законність, науковість, гласність, толерантність, нормативність, безперервність, комплексність, маневреність і гнучкість, що забезпечує його вибір залежно від потреб.

III. Класифікація передового педагогічного досвіду

3.1. Залежно від теми та змісту ППД може бути:

Комплексний досвід, що охоплює різні питання навчально-виховного процесу (зміст, методи, прийоми, форми навчання), втілення досягнень педагогіки та психології і орієнтується на поглиблення професійного досвіду;

Локальний досвід – це досвід, який представляє певний доробок учителя чи педагогічного колективу в побудові певних компонентів навчально-виховного процесу: цільового, стимулюючо-мотиваційного, змістового, операційно-діяльнісного, контрольного-регулюючого, оцінно-результативного.

3.2. За рівнем творчої самостійності ППД поділяється на:

- раціоналізаторський – досвід, який представляє собою удосконалення практики навчання, виховання чи управління в межах відомих форм і засобів (методів, прийомів) педагогічної діяльності;
- новаторський – досвід, який представляє принципово нові для системи освіти педагогічні рішення;
- дослідницький - досвід – дослідження

IV. Виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду.

4.1. Виявлення, вивчення, узагальнення та затвердження передового педагогічного досвіду охоплює чотири етапи і складає, як правило два роки :

- 1-й – інформаційно-мотиваційний,
- 2-й - підготовчий;
- 3-й - основний;
- 4-й – заключний

4.2. Виявлення ППД відбувається на рівнях:

- навчального закладу;
- районного методичного кабінету (РМК)/

4.3. Роботу з виявлення ППД в коледжі організовують директор, заступник директора з навчальної роботи, заступник директора з виховної роботи, методист, завідувач навчальної практики, голови циклових комісій.

4.4. Виявлення ППД відбувається в ході:

- моніторингу реалізації програми розвитку навчального закладу;
- творчого звіту викладача про результати роботи над науково-методичною проблемою;
- здійснення внутрішнього контролю;
- вивчення результатів роботи педагога над темою самоосвіти;
- звіту викладача про методичну роботу;
- атестації педагогічних кадрів.

4.5. На рівні обласного методичного об'єднання виявлення ППД відбувається:

- у ході реалізації дослідно-експериментальної, науково-методичної роботи, проектної діяльності;
- у ході обласних оглядів, конкурсів, виставок, фестивалів;
- у ході атестації керівників навчальних закладів.

4.6. Виявлення ППД передбачає:

- визначення об'єкта (носія) передового досвіду;
- аналітичну оцінку вихідних матеріалів;
- систематизацію відомостей про передовий досвід та комплектування довідково-інформаційних матеріалів.

4.7. Об'єкт для вивчення ППД визначається в результаті аналізу внутрішньої і зовнішньої інформації:

- до внутрішньої інформації відносяться звітні матеріали про переможців проведених конкурсів, тематичних вивчень, відомості про прийоми і методи роботи педагогів-новаторів;
- до зовнішньої інформації - матеріали передового педагогічного досвіду, семінарів, конференцій, майстер-класів, інформаційні, методичні матеріали коледжу.

4.8. Виявлення ППД ґрунтується на методологічних засадах:

- об'єктивності. Педагогічні факти, результати педагогічної діяльності мають бути оцінені об'єктивно, відповідально, конкретно;
- комплексності. У підході до оцінки педагогічних явищ необхідно виходити з виявлення провідної ланки у структурі цілісного процесу, з урахуванням аналізу реальної педагогічної ситуації;

- науковості. Виявлення досвіду відбувається з позиції найновітніших досягнень педагогічної науки, тісного взаємозв'язку її з практикою, наукового осмислення практичних здобутків.

Науково обґрунтованим вважається виявлення досвіду на основі розробленої і обґрунтованої системи критеріїв та показників.

4.9. Загальні критерії оцінки ППД

4.9.1. За провідною функцією критерії поділяються:

- на ті, за допомогою яких оцінюється досвід як перспективний (актуальність, творча новизна, результативність і оптимальність);
- на ті, на основі яких визначається можливість і доцільність вивчення та поширення досвіду (стабільність, перспективність і відтворюваність).

4.10. Актуальність досвіду передбачає відповідність досвіду вимогам коледжу, соціальному замовленню, тенденціям суспільного розвитку, державній і регіональній освітній політиці; спрямованість на вдосконалення навчально-виховного процесу: допомогу у подоланні окремих проблем навчання і виховання, що виникають у діяльності працівників освіти; формування інтелектуального потенціалу особистості; використання засобів розкриття здібностей і талантів кожного студента, виховання високоморальної особистості.

Актуальність зумовлюється масштабістю розповсюдження досвіду. Про ступінь актуальності можна судити за кількісним показником - по тому, скільком людям цей досвід потрібен.

4.11. Творча новизна полягає в комбінуванні вже відомих методик, відкритті нових форм, методів, способів педагогічної діяльності; вихід за межі відомого в науці і масовій практиці; в раціоналізації або вдосконаленні окремих сторін педагогічної діяльності, в оновленні освітніх засобів і правил їх застосування, постановці і вирішенні нових педагогічних завдань.

Без цієї якості досвід не є передовим. Якщо в досвіді немає новизни, він не являє собою для інших ніякого інтересу.

4.12. Висока результативність і оптимальність - невід'ємний показник, що передбачає забезпечення відповідного рівня знань, умінь і навичок в обсязі державної програми (стандартів освіти) з урахуванням індивідуальних особливостей і здібностей кожного студента, їхньої вихованості, сформованості світогляду; результативність найвища в порівнянні з масовим рівнем або однакова з ним при використанні меншого часу та зусиль; сприяє сталості одержаних результатів у часі, раціональності витрат часу, зусиль, засобів.

Найбільш результативним і ефективним є досвід з інноваційним потенціалом, який визначається перевагою нових ідей

4.13. Стабільність (надійність) – достатня апробованість досвіду, проявляється у стійкій ефективності та стабільності методів, прийомів, форм роботи, які повторюються, постійно використовуються в діяльності педагога, і стійких результатів в умовах застосування узагальненого досвіду іншими педагогами.

4.14. Перспективність і відтворюваність - характеризують досвід з точки зору забезпечення можливості наслідування його та перенесення в педагогічну практику для застосування іншими педагогами; довгострокове збереження актуальності результатів, які отримано за рахунок освоєння досвіду.

4.15. Унікальність і маневреність, тобто неповторність, здатність забезпечити вибір навчальних засобів (програм, підручників) залежно від потреб і можливостей студентів.

V. Вивчення, експертна оцінка та узагальнення ППД:

5.1. Підготовкою для вивчення та узагальнення ППД є :

- рішення методичної ради коледжу (протокол);
- рекомендації адміністрації коледжу (довідка за підсумками роботи, наказ, подання);
- рішення педагогічної ради (протокол).

5.2. Для вивчення та узагальнення ППД створюється експертна комісія, до складу якої входять представники адміністрації та компетентні педагоги коледжу, за необхідності залучаються методисти, інші фахівці.

5.3. Експертна комісія складає план і здійснює вибір оптимальних методів вивчення та узагальнення інноваційного ППД на основі поданих претендентом матеріалів.

5.4. Узагальнення ППД складає один рік.

Рішення про порядок узагальнення приймає коледж.

5.5. Відповідальна особа систематизує підібраний матеріал, здійснює опис, визначає форму узагальнення, готує відповідний документ (протокол, рекомендації, довідку, наказ) і подає на експертну комісію, яка складає експертний висновок і дає рекомендації з оформлення досвіду з метою подальшого його поширення.

5.6. Підготовлені матеріали досвіду розглядаються та обговорюються на засіданнях методичної ради, педагогічної ради, в результаті чого порушується клопотання про затвердження конкретного досвіду.

5.7. На основі поданих матеріалів, клопотання проводиться затвердження (не затвердження) передового педагогічного досвіду.

VI. Поширення передового педагогічного досвіду/

6.1. Поширення передового педагогічного досвіду - це діяльність, спрямована на ознайомлення працівників освітніх закладів із суттю досвіду, обґрунтування доцільності його впровадження, популяризацію передової педагогічної ідеї та здійснюється автором за сприянням адміністрації коледжу, обласного методичного об'єднання, обласного інституту післядипломної педагогічної освіти у таких формах:

- участь у модульних курсах підвищення кваліфікації в якості лекторів-практиків; педагогічних конкурсах як членів журі;
- виступи авторів досвіду на науково-практичних конференціях, семінарах, педагогічних читаннях, «круглих столах», засіданнях методичних об'єднань, курсах підвищення кваліфікації, творчі звіти;
- проведення комплексу заходів: лекції, семінари-практикуми, майстер-класи, консультації, відкриті заняття та позакласні заходи;
- публікації, тиражування інноваційного досвіду роботи (друкування у фахових журналах, окремі збірки, опис досвіду роботи з практичними додатками, CD-диски: розробки занять, позакласних заходів, тестові, діагностичні матеріали і т.д.), веб-сайти, інтерактивні та мультимедійні посібники;
- участь у виставках та експозиціях на районних, обласних, всеукраїнських конференціях.

VII. Інформаційне забезпечення передового педагогічного досвіду

Результати вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду оформлюються в паперовому та електронному вигляді.

7.2. На паперових носіях мають бути оформлені:

- титульний лист;
- інформація про автора передового педагогічного досвіду;
- фото;
- рецензія;
- витяг із протоколу засідання відповідного вищого колегіального органу про рекомендацію щодо затвердження досвіду;
- опис передового педагогічного досвіду.

7.3. В електронному вигляді оформлюються:

- титульний лист;
- інформація про автора передового педагогічного досвіду;
- фото;
- опис передового педагогічного досвіду.
- додатки (мультимедійні презентації, відео, фото);
- методичне забезпечення занять, виховних заходів;
- сценарії змагань, свят, концертів, розваг;
- фрагменти занять, виховних заходів, розваг, свят, концертів тощо;
- дидактичний матеріал;
- список публікацій у періодичних виданнях.

VIII. РЕЗУЛЬТАТИ ВИЯВЛЕННЯ, ВИВЧЕННЯ, УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА ПОШИРЕННЯ ПЕРЕДОВОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

Результати вивчення ,узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду буде враховуватись при атестації педагогічних працівників, при присвоєнні кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії» та педагогічного звання «викладач - методист».

Методист

Людмила СОЛЯР

Заступник директора
з навчальної роботи

Лариса ЖОВТА

Завідувач технологічним відділенням

Антоніна КОНДРУК

Завідувач відділення обліку та харчових
технологій

Людмила ЧОРНЕНЬКА

Погоджено:

Голова Первинної профспілкової організації
працівників ВСП «Могилів-Подільський
технологіко-економічний фаховий коледж
Вінницького НАУ»

Людмила СОЛЯР